

Objať svet v modlitbe (Žalm 2)

Uvažovanie o Božom synovstve tvorí základ celej spirituality Opus Dei. V tomto článku sa píše o Žalme 2 v živote svätého Josemaríu.

11.11.2023

V Jeruzaleme sa nehovorí o ničom inom, hoci len šeptom, polohlasom, aby nevzbudili podozrenie náboženských autorít. Ale je to nepopierateľná skutočnosť a každý ju videl: ochrnutý od narodenia, ktorý roky žobral almužnu pri bráne

chrámu zvanej Krásna, vstúpil na vlastných nohách, poskakoval a jasal, oslavoval Boha a sprevádzali ho dvaja rybári z Galiley, nasledovníci Nazaretského (porov. Sk 3, 1 - 10). Učeníkov Petra a Jána po zázračnom uzdravení zatkol náčelník chrámovej stráže a saduceji. Uvádza sa, že po skrátrenom súdnom konaní a po zákaze povedať čo i len jedno slovo alebo učiť v Ježišovom mene boli prepustení na slobodu (porov. Sk 4, 1 - 21).

Podľa Skutkov apoštolov sa Peter a Ján hneď po prepustení z väzenia stretli s bratmi a povedali im všetko, čo sa stalo. „Keď ich vypočuli, jednomyseľne pozdvihli hlas k Bohu a hovorili: *„Pane, ty si stvoril nebo a zem i more a všetko, čo je v nich. Ty si skrze Ducha Svätého ústami svojho služobníka, nášho otca Dávida, povedal: „Prečo sa búria pohania? Prečo národy snujú plány daromné? Povstávajú pozemskí králi a vladári*

sa spolčujú proti Pánovi a proti jeho Pomazanému. ‘V tomto meste sa naozaj spolčili Herodes a Poncius Pilát s pohanmi a s izraelským ľudom proti tvojmu svätému Služobníkovi Ježišovi, ktorého si pomazal, aby vykonali všetko, čo tvoja ruka a vôľa vopred určili, že sa má stať. A teraz, Pane, pozri na ich hrozby a daj, aby tvoji služobníci hlásali tvoje slovo so všetkou odvahou. Vystri svoju ruku, aby sa skrze meno tvojho svätého Služobníka Ježiša diali uzdravenia, znamenia a divy“ (Sk 4, 24-30).

Prví kresťania sa nielen spoločne modlili a neochabovali, ale aj vyznávali Boha ako Stvoriteľa. Splnenie Písma nevidia len v Kristovom živote, ale aj v živote prvotného spoločenstva, ktoré trpelo hrozbami, ako im to vopred ohlásil Ježiš. A zďaleka sa nenechávajú odradiť, ale dôverujú, že Boh z takýchto situácií prináša dobro.

Rodiaca sa Cirkev rástla prostredníctvom apoštolského kázania a od začiatku mala univerzálny charakter. Súbežne s krstami a obráteniami však vznikali aj ťažkosti. „Tvárou v tvár prenasledovaniám, ktoré trpeli kvôli Ježišovi, spoločenstvo nielenže nepodľahlo panike a nebolo rozdelené, ale zostalo hlboko zjednotené v modlitbe, aby ako jeden človek vzývalo Pána“^[1]. Prvotné kresťanské spoločenstvo sa nebojí vonkajších hrozieb, pretože si je vedomé konca svojho Majstra a toho, ako po kríži nasledovalo vzkriesenie. Prosí len o to, aby mohlo v úplnej slobode ohlasovať Božie slovo: „Prosí, aby nestratilo odvahu viery, odvahu ohlasovať vieru“^[2].

Základ všetkého

V modlitbe týchto učeníkov je prítomný Žalm 2, ktorý sa v hebrejskej tradícii číta spolu so

Žalmom 1 a spolu s ním tvorí predslov k ostatným 148 žalmom. Je to jeden z takzvaných kráľovských alebo mesiášskych žalmov, podobne ako Žalm 45, Žalm 89 a Žalm 110. Žalm 2 sa medzi nimi vyznačuje tým, že v súlade s Pánovým prísľubom Dávidovi – „budem mu otcom a on mi bude synom“ (2 Sm 7, 14) - ohlasuje túto jedinečnú výsadu Dávidovej dynastie: v okamihu prijatia pomazania v Jeruzaleme je nový kráľ prijatý Bohom za jeho syna. Toto synovstvo kráľa sa naplno uskutočňuje v Ježišovi, kráľovi Izraela, synovi Dávidovom a jednorodenom Synovi Božom. Preto sa v Novom zákone cituje sedemkrát (porov. Lk 3, 22; Sk 4, 25 - 26; 13, 33; Heb 1, 5; 5, 5; Zj 2, 27; 19, 15). Tento text, ktorý utešoval kresťanov prvej hodiny, sprevádza Cirkev aj naďalej. Je to modlitba, ktorá vzbudzuje dôveru v Božiu moc a v ušiach nám znie povzbudivé vyhlásenie: „Ty si

môj syn, ja som ťa dnes splodil“ (Ž 2, v. 7).

Uvažovanie o Božom synovstve - adoptívnom synovstve, ktorým Kristus, prostredníctvom milosti, spravil účastným každého pokrsteného človeka - tvorí základ celej spirituality Opus Dei^[3]. Toto dal Boh pochopiť svätému Josemaríovi 16. októbra 1931^[4], keď sa na ulici presúval z jedného bodu mesta na druhý v električke a pritom vykonával takú bežnú činnosť, ako je čítanie novín: „Mal som najvyššiu modlitbu (...) keď som išiel v električke a potom som blúdil ulicami Madridu a kontemploval túto úžasnú skutočnosť: Boh je môj Otec. Viem, že bez toho, aby som si mohol pomôcť, som si neustále opakoval: *Abba, Pater!* Asi ma považovali okoloidúci za blázna“^[5]. A v jednej meditácii v roku 1954 poznamenal: „Je to možno najvyššia modlitba, ktorú mi Boh dal. To bol pôvod

Božieho synovstva, ktoré prežívame v Opus Dei“[6].

Po rokoch, keď otvoril svoje srdce v Božej prítomnosti, spomínal na túto scénu a ukázal, že táto spomienka zostala veľmi živá: „Keď mi Pán dal tie rany, v 1931, nechápal som to. A zrazu, uprostred tej veľkej horkosti, tie slová: ,Ty si môj syn, ty si Kristus. Ty si môj syn, ty si Kristus. A ja som mohol len opakovať: *Abba, Pater, Abba, Pater, Abba, Abba, Abba, Abba, Abba*“[7].

Krátko po 16. októbri 1931, aby podporil tohto synovského ducha, náš Otec navrhol, aby jeho duchovné deti každý utorok recitovali druhý žalm a aby sa pokúsili zastaviť a rozjímať nad týmto textom v poobedňajšej modlitbe v ten deň. Spočiatku dokonca uvažoval o tom, že z neho urobí hymnus Diela, a podnikli sa rôzne kroky na zhudobnenie slov, ale nakoniec túto

myšlienku zavrhol[8]. Vysvetlenie tohto zvyku možno nájsť v okružnom liste, ktorý napísal členom Diela na konci španielskej občianskej vojny, 24. marca 1939: „Každý utorok, po tom, čo každý vzýva svojho svätého anjela strážcu s prosbou, aby ho sprevádzal v modlitbe, pobožká ruženec na dôkaz lásky k Panne Márii a na znak toho, že modlitba je našou najúčinnnejšou zbraňou. Potom prednesie Žalm 2 v latinčine.

Odporúčam vám, aby ste s použitím španielskeho prekladu použili tento text na rozjímanie v utorok večer. A po modlitbe dobre pochopíte, prečo práve toto zvolanie zaznieva na zemi a stúpa k nebu pred začiatkom našich veľkých bojov a aj vždy“[9].

Žiaden priestor na znechutenie

Ako všetko, čo nesie pečať Božieho, aj Dielo urobilo svoje prvé kroky v nepriaznivých podmienkach. Zrod Opus Dei sa zhodoval s ťažkými

chvíľami v dejinách ľudstva: v roku 1928, desať rokov po skončení prvej svetovej vojny, sa na Západe črtala ťažká hospodárska kríza a začínajúce európske totality predznamenovali znepokojujúcu panorámu, ktorá mala viesť ku globálnej vojne s ešte katastrofálnejšími dôsledkami. Situácia v Španielsku nebola o nič lepšia: politický režim bol nestabilný a hospodárska a sociálna situácia bola pre väčšinu obyvateľstva neistá.

V meditácii, ktorú Otec predniesol 14. februára v Ríme, sa zamyslel nad týmito skutočnosťami a zostupujúc ku konkrétnym okolnostiam každého z nás nás povzbudil: „Aj súčasná situácia je ťažká. Vždy budú existovať ťažkosti, či už v apoštolskej alebo osobnej práci, ale nesmieme sa zľaknúť, a už vôbec nie odradiť alebo znechutiť, či už ťažkosťami v Diele, alebo tými, s ktorými sa každý z nás stretáva vo svojom osobnom živote, v

apoštolskej práci alebo vo svojej práci“[10].

„Cesta každého kresťana, každého človeka, nie je jednoduchá“, napísal svätý Josemaría. A dodal: „Iste, sú obdobia, keď sa zdá, že všetko vychádza podľa našich predpokladov, no obvykle trvajú len krátko. Žiť znamená čeliť ťažkostiam, cítiť v srdci radosť i nechúť; a v tejto kováčskej vyhni môže človek postupne nadobudnúť statočnosť, trpezlivosť, veľkodušnosť a vyrovnanosť“[11].

Svet ako dedičstvo

„V modlitbe Žaltára je svet vždy prítomný“[12]. Celé dejiny ľudstva a cesta každého životopisu s jeho vzostupmi a pádmi nachádzajú svoj tep v tejto knihe múdrosti. Žalmy „otvárajú horizont Božiemu pohľadu na dejiny“[13]. Každý utorok, keď recitujeme tento biblický text, môžeme uvažovať o tom, čo sa

uvádza v ôsmom verši: „Žiadať odo mňa a dám ti národy za dedičstvo a končiny zeme za vlastníctvo“. Svet máme ako svoje dedičstvo. Preto nič, čo sa v ňom deje, nemôže byť cudzie nášmu srdcu: „Človek alebo spoločnosť, ktorá nereaguje na ťaživé problémy a nespravodlivosť a nesnaží sa ich zmierniť, nie je ani človekom a ani spoločnosťou podľa miery lásky Kristovho Srdca“[14].

Otec nás často vyzýva, aby sme sa cítili blízko všetkého, čo sa deje, najmä keď počujeme o bolestných udalostiach, ako sú vojny, epidémie alebo katastrofy: „Všetko je naše, všetko je naše. A to nás nepohne k sklúčenosti, ale k modlitbe, k zintenzívneniu nášho spojenia s Pánom, k zintenzívneniu našej túžby po dušiach, k zadosťučineniu, k modlitbe.... A vždy s radosťou, bez straty nádeje, s vedomím, že vždy budeme mať veľkú zbraň modlitby. Veľkú zbraň práce premenenú na

modlitbu. Veľkú zbraň Deus nobiscum, pretože Boh je vždy s nami“[15].

V živote svätého Josemaríu nachádzame príklad. Tí, ktorí s ním žili, si pamätajú, že keď videl správy alebo dostal správy o nejakej prírodnej katastrofe, bol dojatý a modlil sa k Bohu za postihnutých ľudí. Takisto sa dokázal radovať a byť dojatý z ľudského pokroku a technických vymožeností svojej doby. Veď nielen nešťastia, ale aj všetky dobré veci na svete sú nám vlastné.

Modlitba prvých učeníkov je vzorom, ako sa vyrovnáť s neúspechmi alebo nepochopením. „Aj my,“ povzbudzuje nás Benedikt XVI, „musíme vedieť vniesť udalosti nášho každodenného života do našej modlitby, hľadať ich hlbší zmysel. A tak ako prvé kresťanské spoločenstvo, aj my, keď sa necháme

osvietiť Božím slovom,
prostredníctvom rozjímania nad
Svätým písmom sa môžeme naučiť
vidieť, že Boh je prítomný v našom
živote, prítomný aj a práve v ťažkých
chvíľach, a že všetko - aj
nepochopiteľné veci - je súčasťou
vyššieho plánu lásky, v ktorom
konečné víťazstvo nad zlom, nad
hriechom a nad smrťou je skutočne
víťazstvom dobra, milosti, života,
Boha“[16].

Tvárou v tvár tým, ktorí by chceli
potlačiť ohlasovanie Krista, alebo
tvárou v tvár našej vlastnej
obmedzenosti je odpoveďou dôvera v
Boha, ktorý nás naplňa nádejou a
umožňuje nám pozeráť sa na svet s
hlbokým optimizmom, s vedomím, že
je vždy na našej strane: „Veď ja som
ustanovil svojho kráľa na svojom
svätom vrchu Sione“ (Ž 2, 6). Preto sa
táto modlitba končí výzvou k
blaženosti, k šťastiu: „Blahoslavení sú
všetci, čo do neho vkladajú svoju

dôveru“. Ozýva sa v tomto bode
Cesty: „Dôveruj vždy svojmu Bohu. —
On bitky nikdy neprehráva“[17].

[1]. Benedikt XVI, *Audiencia*, 18-
IV-2012.

[2]Ibid.

[3] Porov. Svätý Josemaría, *Íst s
Kristom*, historicko-kritická edícia
pripravená Antoniom Aranda, Rialp,
2013, bod 64b, s. 411.

[4] Porov. Svätý Josemaría,
Poznámky, 16-X-1931, bod 334.

[5] Svätý Josemaría, *Inštrukcia*,
V-1935/14-IX-1950, bod 22, poznámka
28.

[6] Svätý Josemaría, *Meditácia*, 15-
IV-1954.

[7] Svätý Josemaría, *Meditácia*, 28-
IV-1963 (citované v diele F. Ocáriz,
Naturaleza, gracia y gloria, s. 180).

[8] Porov. J. L. González Gullón, *DYA. La academia y residencia en la historia del Opus Dei (1933-1939)*, Rialp, 2016, poznámka pod čiarou číslo 1590.

[9] Svätý Josemaría, *List*, 24-III-1939.

[10] Od Otca, *Meditácia*, 14-II-2023.

[11] Svätý Josemaría, *Boží priatel*, bod 77.

[12] František, *Audiencia*, 21-X-2020.

[13] Ibid.

[14] Svätý Josemaría, *Íst' s Kristom*, bod 167.

[15] Od Otca, *Meditácia*, 14-II-2023.

[16] Benedikt XVI, *Audiencia*, 18-IV-2012.

[17] Svätý Josemaría, *Cesta*, bod 733.

pdf | document generated
automatically from [https://
dev.opusdei.org/sk-sk/article/objat-svet-
v-modlitbe-zalm-2/](https://dev.opusdei.org/sk-sk/article/objat-svet-v-modlitbe-zalm-2/) (06.08.2025)